

แผนงานวิจัย“แนวทางการเตรียมความพร้อมเชิงกลยุทธ์การพัฒนาผู้ประกอบการ
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์
อาเซียน”

**ASIAN's logistic : The preparation of strategy development of culture Halal
tourism industry entrepreneurs**

มาเรียม นะมิ

สมนึก แก้ววิไล

มนัส บุญวงศ์

รายงานนี้เป็นทุนสนับสนุนงบประมาณเงินรายจ่าย ประจำปี พ.ศ. 2557

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

แผนงานวิจัย“แนวทางการเตรียมความพร้อมเชิงกลยุทธ์การพัฒนาผู้ประกอบการ
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน”

**ASIAN’s logistic : The preparation of strategy development of culture Halal tourism
industry entrepreneurs**

ชื่อโครงการวิจัยภายใต้แผนงานวิจัย

1.โครงการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการ
อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์
อาเซียน”

**ASIAN’s logistic preparation : Factors affecting the increase of Halal tourism
industry entrepreneurs competitiveness in to support AEC’s logistic**

2. โครงการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการสถานที่พัก
สำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน”

**ASIAN’s logistic : Factors affecting the preparation of Halal tourism industry’s Hotel
entrepreneurs to support AEC’s logistic**

3. โครงการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่ง
นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลด้วยความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเปิด
เส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน”

**ASIAN’s logistic : Factors affecting the green environment potential development of
travelling agents to support AEC’ logistic**

กิตติกรรมประกาศ

แผนการวิจัยเรื่องแนวทางการเตรียมความพร้อมเชิงกลยุทธ์การพัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน ประกอบด้วยโครงการวิจัยย่อย 3 โครงการ ได้แก่ 1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่งนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลด้วยความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่กรุณาให้การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ทำให้คณะนักวิจัยทำงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้เป็นอย่างดี

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์หลักของแผนงานวิจัย.....	7
เป้าหมายและผลผลิตและตัวชี้วัด.....	7
เป้าหมายและผลลัพธ์ และตัวชี้วัด.....	8
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
สรุป.....	11
บทที่ 2	
แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดหลักการฮาลาล.....	12
เครื่องหมายรับรองฮาลาล.....	12
มาตรฐานท่องเที่ยวฮาลาล.....	13
วัฒนธรรมอาหารฮาลาล.....	14
สรุป.....	15
บทที่ 3	
สรุปผลการวิจัย.....	16
สรุป.....	19
บทที่ 4	
ข้อเสนอแนะ.....	20
ข้อเสนอแนะแนวทางการเตรียมความพร้อมการพัฒนาศักยภาพบุคลากร.....	20
เตรียมความพร้อมด้านการบริการ.....	21
เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร.....	21
เตรียมความพร้อมภาครัฐ.....	21
สรุป.....	24

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเป็นภาคอุตสาหกรรมบริการที่มีโอกาสในการเติบโตสูง โดยเฉพาะโอกาสจากการเปิดเสรีของการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน ทั้งนี้จากบทสรุปของกรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้สรุปสถานการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาพักผ่อนในประเทศไทย โดยพบว่าสถิติประจำเดือนนับตั้งแต่ ม.ค.-ต.ค. 2557 ชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ประเทศจีน มาเลเซีย และรัสเซีย จำนวน 501,043 ราย 262,803 ราย และ 115,197 ราย ตามลำดับ (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, ค้นเมื่อ 2557) และแนวโน้มปี 2558 จะนักท่องเที่ยวหดตัวร้อยละ 6.6 แต่รายได้หดตัวเพียงร้อยละ 5.8 แม้ว่าสถานการณ์ภายในประเทศจะมีความสงบและได้รับความเชื่อมั่นจากชาติต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจัดได้ว่าเป็นธุรกิจภาคบริการที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่สร้างรายได้ให้ประเทศ ในปี พ.ศ. 2553 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย จำนวน 15.8 ล้านคน โดยมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 12.0 สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) คาดว่าจะมีรายได้จากการท่องเที่ยวรวมทั้งสิ้น 6.27 แสนล้านบาท เป็นรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้นกว่าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ตั้งเป้าหมายไว้ในปี พ.ศ. 2553

ด้วยโอกาสที่จะเกิดจุดเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของกลุ่มประเทศในอาเซียน รวมทั้งประเทศไทยที่กำลังมุ่งหน้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนอย่างเต็มรูปแบบในปี พ.ศ. 2558 ทุกภาคส่วนของธุรกิจ กำลังจับจ้องจุดเปลี่ยนผ่านนี้ จะกลายเป็น ‘โอกาส’ หรือเป็น ‘วิกฤติ’ ต่ออุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ซึ่งถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีความเข้มแข็ง และสร้างรายได้มหาศาลให้ประเทศ จนกลายเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ(ดร.สุทธาวรรณ จีระพันธุ์ ผู้อำนวยการหลักสูตรซีอีโอเอ็มบีเอ สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย) ได้ฉายภาพโอกาสธุรกิจท่องเที่ยวและ ทิศทาง การท่องเที่ยวในแถบประเทศอาเซียน มีการขยายตัวที่สูงมาก ด้วยโอกาสที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต คณะทำงาน ASEAN Tourism Marketing Strategy จึงได้คาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมายังอาเซียนในปี 2558 ในจำนวนถึง 107.39 ล้านคน

ส่วนหนึ่ง เดินทางเข้ามาในไทยมากกว่า 20 ล้านคน ซึ่งนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ที่ได้รับความนิยม จะเป็น 2 ลักษณะ คือ เดินทางมาท่องเที่ยวในเชิงสุขภาพ โดยประเทศไทยเป็นประเทศอันดับ 2 ของภูมิภาคเอเชีย ที่ชาวต่างชาติเลือกที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวซึ่งนิยมเที่ยวเที่ยวเชิงสุขภาพ รองจากประเทศสิงคโปร์ และประเทศอินเดียเป็นลำดับที่ 3

สำหรับสาเหตุที่ชาวต่างชาตินิยมเดินทางมาประเทศไทย เนื่องจากมองว่า คนไทยมีความสะอาด มีการให้บริการที่ดี และที่สำคัญคือ มีความคุ้มค่าในการรักษา และหลังจากรักษาแล้วยังมีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง เช่น ภูเก็ต กระบี่ เชียงใหม่ โดยส่วนใหญ่ เดินทางกันมาเป็นครอบครัว ทำให้สร้างรายได้ที่ดีมาก โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวในกลุ่มตะวันออกกลาง โดยมีมูลค่าตลาดการท่องเที่ยวในเชิงสุขภาพ แต่ละปีสูงมาก โดยทั่วโลกมีมูลค่าตลาดกลุ่มนี้สูงถึง 1.8 ล้านล้านบาท และประเทศไทยมีมูลค่าตลาด 70,000 ล้านบาท และขณะนี้ประเทศมาเลเซีย กำลังสนใจเข้ามาส่งเสริมธุรกิจในกลุ่มนี้ด้วยเช่นกัน การเดินทางเข้ามาของกลุ่มประเทศในตะวันออกกลางที่นอกจากท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแล้วยังนิยมการท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรมอีกด้วย

นอกจากนี้ประเทศไทยมีปัจจัยส่งเสริมการท่องเที่ยวในหลายลักษณะ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เป็นต้น และจากการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่มีภูมิศาสตร์ตั้งอยู่ในศูนย์กลางของภูมิภาคอาเซียน ภายใต้การรวมตัวตามกรอบการเปิดเสรีทางการค้า การลงทุน การเชื่อมโยงการเป็นประชาชาติเดียวกันของประเทศในกลุ่มอาเซียน 10 ประเทศรวมทั้งอาเซียน+3 และการตกลงความร่วมมือการเชื่อมโยงเส้นทางขนส่งโลจิสติกส์ระหว่างประเทศตามแนวชายแดนไทยทั้งชายแดนด้านทิศเหนือ ทิศตะวันออก ตะวันตก และทิศใต้ โดยเฉพาะชายแดนทิศเหนือที่สามารถผ่านไปยังประเทศลาว จนถึงมณฑลยูนนานของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยจีน และต่อเชื่อมไปถึงตะวันออกกลาง และยุโรป ส่งผลให้การท่องเที่ยวในอนาคตจะกลายเป็นการท่องเที่ยวภายใต้วัฒนธรรมที่มีความหลากหลายและแตกต่างเพิ่มขึ้น การเดินทางระหว่างคนหลายเชื้อชาติ ความแตกต่างทางศาสนา กลายเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นหลังการเปิดเส้นทางขนส่งโลจิสติกส์ทุกเส้นทางตลอดแนวชายแดน ส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวจากกลุ่มคนเดินทางมาจากทุกมุมโลก รวมทั้งกลุ่มประเทศที่มีผู้นับถือศาสนาอิสลามมีจำนวนเพิ่มขึ้น กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศมุสลิมที่อยู่ในกลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวอินโดนีเซีย ชาวมาเลเซีย รวมทั้งนักท่องเที่ยวจากประเทศในกลุ่มตะวันออกกลาง และยุโรปที่ต้องการการท่องเที่ยวที่อยู่ในกรอบของวัฒนธรรมอิสลาม หรือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลตลอดเส้นทางเดินทางของประเทศในกลุ่มอาเซียนจึงมีความสำคัญและจำเป็นที่ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและโลจิสติกส์

จะต้องมีองค์ความรู้เชิงวัฒนธรรมฮาลาลอย่างถูกต้องเพื่อที่จะสามารถบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับจุดแข็งของประเทศไทยที่ได้เปรียบประเทศอื่น คือ ประเทศไทยมีทำเลที่ตั้งเป็นจุดศูนย์กลาง มีการให้บริการที่ต่างชาติชื่นชอบ ทั้งสปา โรงแรม มีอาหารหลากหลาย มีสมุนไพรต่าง ๆ มีโครงสร้างพื้นฐาน ระบบธนาคาร ที่อำนวยความสะดวก มีสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ มีที่มีชื่อเสียง แต่ประเทศไทยยังมีสิ่ง ต้องเร่งปรับปรุงอย่างรวดเร็ว คือ เรื่องของภาษาอังกฤษ และภาษาในอาเซียน เป็นเรื่องสำคัญมาก การศึกษาความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศในอาเซียน การสร้างมาตรฐานของสินค้าและบริการต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ โดยเฉพาะมาตรฐานที่เกี่ยวกับอาหาร มาตรฐานการท่องเที่ยว เช่น มาตรฐานเครื่องหมายอาหารฮาลาล ทุกธุรกิจควรมีเว็บไซต์เป็นภาษาอังกฤษ ช่องทางการติดต่อการซื้อขาย และข้อมูลข่าวสาร

อย่างไรก็ตาม การก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมิได้เปิดโอกาสเฉพาะการขยายฐานตลาดนักท่องเที่ยวเข้ามาในประเทศไทยอย่างเดียวเท่านั้น แต่การเปิดเสรีด้านการลงทุนในสาขาท่องเที่ยวยังสร้างโอกาสให้ภาคเอกชนไทย สามารถขยายฐานการลงทุนไปในกลุ่มประเทศอาเซียนได้ด้วยเช่นกัน ทั้งในธุรกิจโรงแรม บริษัทนำเที่ยว และร้านอาหาร ซึ่งจากการเจรจาในข้อผูกพันด้านการเปิดเสรีการลงทุน ได้มีการผลักดันให้มีการเพิ่มสัดส่วนการลงทุนของนักลงทุนอาเซียนในประเทศ สมาชิกได้ถึงร้อยละ 70 ในปี 2558

จากการเปิดเส้นทางขนส่งระหว่างแนวชายแดนทั้ง 4 ด้านทำให้ประเทศไทยได้เปรียบในเชิงภูมิศาสตร์เนื่องจากอยู่กลางระหว่างกลุ่มประเทศในอาเซียน จึงเป็นทำเลที่เหมาะสมทั้งด้านกายภาพ ด้านความสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยวในหลากหลายลักษณะ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ทั้งทะเล ภูเขา แม่น้ำลำคลองและวัฒนธรรมที่งดงาม ประกอบกับรัฐบาลให้ความสนใจกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของไทยรวมทั้งมีการส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว กลุ่มนักธุรกิจ ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โรงแรม ร้านอาหาร และชุมชนจะต้องร่วมมือกันสร้างเครือข่ายตลอดเส้นทางขนส่งโลจิสติกส์อาเซียนซึ่งกำลังจะเกิดขึ้นในระยะเวลาอันใกล้นี้ ด้วยการใช้อุปกรณ์ที่เปิดประตูการเดินทางให้เกิดผลประโยชน์ต่อธุรกิจและประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับ เพราะจะมีเม็ดเงินมหาศาลหลั่งไหลเข้ามาสู่ประเทศไทย

ดังนั้นตลาดฮาลาลจึงเป็น โอกาสของธุรกิจไทยสู่ตลาดโลก ผลิตภัณฑ์ ฮาลาล ครอบคลุมสินค้าหลากชนิด รวมไปถึงข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนงานบริการ เช่น ธนาคาร โรงพยาบาล และการโรงแรม เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้บริโภคสินค้าฮาลาลไม่ได้จำกัดวงเฉพาะชาวมุสลิมเท่านั้น ผู้บริโภคทั่วไปก็เป็นกลุ่มลูกค้าผลิตภัณฑ์ฮาลาล เพราะปัจจุบันสินค้าหรือบริการที่

ได้รับตรารับรองความเป็นฮาลาลนั้นหมายความว่า นั่นคือสินค้าที่เชื่อถือได้ด้านสุขอนามัย และมีประโยชน์ต่อร่างกาย

ปัจจุบันจำนวนมุสลิมทั่วโลกมีประมาณ 1.6 พันล้านคน ทั้งในทวีปยุโรป อเมริกา แอฟริกา และเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 23 ของจำนวนประชากรทั้งโลก และคาดว่าภายในปี 2030 จะมีจำนวนมุสลิมทั่วโลกเพิ่มขึ้นเป็น 2.2 พันล้านคน และคิดเป็นร้อยละ 26.4 ของจำนวนประชากรทั้งโลก ซึ่งจากจำนวนประชากรชาวมุสลิมจำนวนมหาศาลนี้ทำให้ตลาดสินค้า ฮาลาล ทั้งที่เป็นอาหารและไม่ใช่อาหาร ตั้งแต่ เครื่องสำอาง เครื่องดื่ม ซอสปรุงรส น้ำผลไม้ เสื้อผ้า รวมถึงภาคบริการ เช่น ธนาคาร โรงแรม โรงพยาบาล กลายเป็นตลาดที่มีความสำคัญที่มีหลายประเทศต้องการครองส่วนตลาดฮาลาล

ตลาดสินค้าฮาลาล แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ตลาดในกลุ่มประเทศมุสลิม : ประเทศในตลาดกลุ่มนี้ ได้แก่ ประเทศในตะวันออกกลาง ได้แก่ แอลจีเรีย อิรัก โมร็อกโก ตูนิเซีย บาห์เรน จอร์แดน โอมาน ตุรกี อียิปต์ คูเวต กาตาร์ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อินโดนีเซีย เลบานอน อิหร่าน ซาอุดีอาระเบีย เยเมน มาเลเซีย ปากีสถาน ซิเรีย โดยมีตลาดใหญ่และสำคัญอยู่ในหลายประเทศ ได้แก่

อินโดนีเซีย : เป็นประเทศที่มีประชากรมุสลิมมากที่สุดในโลก คิดเป็นร้อยละ 13 ของประชากรมุสลิมทั่วโลก สินค้าที่เป็นที่ต้องการของตลาดนี้ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากไก่ อาหารแช่แข็ง ลูกก๊ากู ลูกกวาด อาหารทานเล่น เนยเทียม น้ำมันประกอบอาหาร และเครื่องดื่ม ฯลฯ

อิหร่าน: เป็นประเทศที่มีกำลังซื้อเป็นลำดับต้นๆ ในกลุ่มประเทศมุสลิม เนื่องจาก 98% ของประชากร 69 ล้านคนเป็นชาวมุสลิม โดยสินค้าฮาลาลที่เป็นที่นิยมในอิหร่าน คือ อาหารแช่แข็ง เนยเทียม ลูกก๊ากูและลูกกวาด เนยเทียมและเนยขาว และเครื่องดื่ม

สหรัฐอเมริกา: 90 % ของประชากรจำนวน 4.6 ล้านคน เป็นชาวมุสลิม สินค้าฮาลาลที่ตลาดต้องการ ได้แก่ อาหารทานเล่น ลูกก๊ากู ลูกกวาด อาหารแช่แข็ง ผลิตภัณฑ์ซ็อกโกแลต ผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ เนยเทียม เครื่องดื่ม เครื่องสำอางและยา

มาเลเซีย: เป็นตลาดสินค้าฮาลาลที่สำคัญอีกแห่ง และเป็นประเทศที่มีประชากรเป็นชาวมุสลิมมากกว่า 60% และนิยมสินค้าฮาลาลของไทยมาก เนื่องจากอาหารไทยมีลักษณะคล้ายอาหารพื้นเมืองของมาเลเซียและมีวัฒนธรรมการบริโภคที่คล้ายกัน ตลาดมาเลเซียจึงเป็นอีกตลาดที่น่าสนใจนอกเหนือจากตลาดยุโรปและตะวันออกกลาง โดยเฉพาะในเรื่องต้นทุนการขนส่งที่ถูกลง ประกอบกับสภาพภูมิประเทศของมาเลเซียไม่เอื้ออำนวยต่อการขยายพื้นที่เพาะปลูกพืชเกษตรจึงทำให้วัตถุดิบในการผลิตอาหารฮาลาลไม่เพียงพอ อีกทั้งสินค้าอาหารไทยได้ประโยชน์จากภาษีนำเข้าที่

มาเลเซียเรียกเก็บจากไทยภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียนส่วนใหญ่อยู่ในอัตราร้อยละ 0 เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อให้ไทยมีโอกาสอีกมากในการขยายตลาดสินค้าอาหารไทยในมาเลเซีย

2. ประเทศที่ไม่ใช่ประเทศมุสลิมแต่เป็นตลาดใหญ่สำหรับสินค้าฮาลาล ได้แก่

ตลาดในเอเชียที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศอินเดียซึ่งมีชาวมุสลิมอาศัยอยู่มากถึง 140 ล้านคน และตลาดในประเทศจีน ที่ถึงแม้ว่าประชากรชาวมุสลิมในประเทศจีนคิดเป็นร้อยละ 2 หรือ 40 ล้านคนของประเทศเท่านั้น แต่ด้วยจำนวนประชากรชาวจีนที่มีจำนวนมากเป็นอันดับต้น ๆ ในโลก จึงทำให้จีนเป็นตลาดมุสลิมที่ขนาดใหญ่อีกแห่ง ซึ่งประชากรมุสลิมส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเมืองซินเจียง หิงเฉีย และซีอัน สินค้า ฮาลาลจึงเป็นที่ต้องการ โดยเฉพาะน้ำมันสำหรับประกอบอาหาร ผลิตภัณฑ์จากโกโก้และช็อกโกแลต อาหารแช่แข็ง ลูกก๊ี้ ลูกกวาด อาหารทานเล่น เนยเทียมและเนยขาว และเครื่องดื่ม

ตลาดฮาลาลในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีมูลค่าถึง 12,000 ล้านดอลลาร์ต่อปี (ประมาณ 396,000 ล้านบาท) มีชาวมุสลิมอาศัยอยู่มากกว่า 8 ล้านคน เชื่อว่าเป็นตลาดที่มีการขยายตัวสูงมาก ประมาณว่าในช่วงระยะปีค.ศ. 1995 – 2006 มูลค่าตลาดสินค้าฮาลาลเพิ่มขึ้นมากกว่า 70%

ตลาดฮาลาลในยุโรป ซึ่งเป็นตลาดที่มีมูลค่าสูงเช่นกันเพราะชาวมุสลิมที่อาศัยอยู่ในยุโรปกว่า 10 ล้านคนมีรายได้สูง เช่น ประเทศฝรั่งเศสประเทศเดียวมีความต้องการสินค้าฮาลาลในแต่ละปีสูงกว่า 13,000 ล้านดอลลาร์ (ประมาณ 429,000 ล้านบาท) สำหรับในรัสเซีย แม้ว่าจะมีชาวมุสลิมอาศัยอยู่ไม่มาก แต่มูลค่าการค้าในตลาดฮาลาล เพิ่มขึ้น 30-40 % ต่อปี ทั้งนี้ เนื่องมาจากประชากรส่วนใหญ่หันมาบริโภคอาหารมีประโยชน์ต่อสุขภาพและถูกสุขอนามัยมากขึ้น โดยสินค้าที่ต้องการของตลาดกลุ่มนี้ คือ อาหารสำเร็จรูป อาหารกระป๋อง อาหารแช่แข็ง อาหารทานเล่น ลูกก๊ี้และลูกกวาด เนยเทียม น้ำมันประกอบอาหาร เครื่องดื่ม และอาหารฮาลาลจากเอเชีย

โอกาสของไทยในตลาดฮาลาล

ปัจจุบันผู้ส่งออกสินค้าอาหารฮาลาลรายใหญ่ที่สุดของโลก คือ ออสเตรเลีย ตามด้วยบราซิล อาร์เจนตินา แคนาดา อินเดีย นิวซีแลนด์ อังกฤษและสหรัฐอเมริกา โดยออสเตรเลีย ส่งสินค้าฮาลาลไปขายกว่า 70 ประเทศทั่วโลกในขณะที่บราซิลครองตลาดตะวันออกกลาง ตุรกีและยุโรป สำหรับประเทศอื่นในเอเชีย ที่เริ่มให้ความสนใจอย่างจริงจังในการเจาะตลาดสินค้าฮาลาลในเอเชียและตลาดโลกคือ มาเลเซีย ซึ่งตั้งเป้าที่จะเป็นศูนย์กลางฮาลาลนานาชาติ สิงคโปร์ประกาศวิสัยทัศน์เป็นศูนย์กลางผลิตอาหารฮาลาล ในขณะที่ประเทศไทยตั้งเป้าเป็นศูนย์วิทยาศาสตร์และการตรวจสอบบรรจุในลงนามสัญญาร่วมกับออสเตรเลียเป็นผู้ผลิตอาหารให้โลกมุสลิม และประเทศจีนตั้งเป้าเป็นผู้

ส่งออกอาหารฮาลาล โดยได้ร่วมกับประชาคมยุโรปจัดทำระบบการตรวจสอบเพื่ออนุมัติให้บริษัทของจีนสามารถส่งสินค้าอาหารฮาลาลไปขายในยุโรปได้ส่วน ผู้ส่งออกของประเทศอินเดีย กำลังเร่งเพื่อให้ได้ตรารับรองฮาลาลและใบรับรองมาตรฐาน HACCP และ ISO เพื่อเป็นใบเบิกทางในการส่งออกสินค้าฮาลาล จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันการแข่งขันเพื่อจับตลาดฮาลาลของประเทศต่าง ๆ มีความซับซ้อนและตื่นตัวมากขึ้น สำหรับประเทศไทยนั้น ถ้าต้องการจะเป็นผู้นำตลาดสินค้าฮาลาลอย่างจริงจัง ควรจะหาพันธมิตรทางการค้าและแสวงหาโอกาสจากการร่วมมือร่วมกัน โดยเฉพาะกับประเทศมาเลเซียทั้งนี้เพราะมาเลเซียเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นมุสลิม และเป็นตลาดสำคัญของประเทศไทยซึ่งนอกจากจะเป็นตลาดสินค้าฮาลาลที่สำคัญแล้ว มาเลเซียยังเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกสินค้าฮาลาลรายใหญ่ระดับแนวหน้าของเอเชียด้วย โดยอุตสาหกรรมฮาลาลเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์การส่งออกที่มาเลเซียให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก และมาเลเซียเองก็มีแนวความคิดที่จะแสวงหาความร่วมมือกับไทยเพิ่มขึ้น ในด้านนี้เพื่อจะสามารถพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมฮาลาลโดยต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์จากความร่วมมือ โดยการผนวกจุดแข็งของทั้งสองฝ่ายเข้าด้วยกัน ซึ่งประเทศไทยเป็นแหล่งวัตถุดิบการเกษตรที่มีจำนวนมากและมีคุณภาพดีมากที่สุดที่ต้องการของตลาดโลกที่ดีมากของโลก โดยเฉพาะวัตถุดิบอาหาร ฮาลาล ทั้งกุ้ง ไก่ อาหารทะเล ขณะที่ประเทศมาเลเซียมีความแข็งแกร่งด้านอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล มีความเชี่ยวชาญในการทำตลาดและกระจายสินค้าผ่านระบบโลจิสติกส์ ฮาลาล และได้รับการยอมรับสูงกว่าประเทศไทย ทำให้ไทยกับมาเลเซียสามารถเป็นเครือข่ายเจาะตลาดร่วมกัน นอกจากนี้ ยังอาจเพิ่มความร่วมมือเพื่อสร้างความมั่นคงในแง่วัตถุดิบเพื่อการทำสัญญาแฟรanchise มีร่วมกัน เป็นต้น นอกจากนี้การที่ มาเลเซียมีท่าเรือฮาลาลเพื่อการส่งออกสินค้าฮาลาลโดยเฉพาะ จึงสามารถเป็นจุดกระจายสินค้าฮาลาลจากไทยซึ่งปัจจุบันยังขาดแคลนท่าเรือฮาลาลภายในประเทศ และในอนาคตสามารถร่วมกันพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางกระจายสินค้า ที่เชื่อมโยงไปสู่ประเทศในภูมิภาคอาเซียนได้

จากความร่วมมือของประเทศสมาชิกอาเซียนซึ่งกำลังขับเคลื่อนสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ทศ. 2558 แต่ละประเทศไม่อาจเติบโตได้อย่างโดดเดี่ยว เป็นต้องจับมือเป็นพันธมิตรเพื่อเติบโตไปด้วยกัน และเปลี่ยนสถานะจากคู่แข่งกันเป็นพันธมิตรคู่ค้า ดังนั้น ในธุรกิจฮาลาลที่ไทยและมาเลเซียล้วนก็มีจุดแข็ง จึงควรแสวงหาโอกาสร่วมกัน เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของอุตสาหกรรมฮาลาล รวมทั้งขยายปริมาณการค้าและมูลค่าการค้าสินค้าฮาลาลทั้งในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและประเทศมุสลิมทั่วโลกได้ในอนาคต ยิ่งได้ปัจจัยหนุนจากการเปิดการค้าเสรีอาเซียนแล้ว ถือเป็นช่วงจังหวะที่เหมาะสมที่ประเทศไทยควรที่จะใช้โอกาสนี้ในการรุกขยายตลาดผู้สินค้าฮาลาลให้มากขึ้น (วิลาสินี แจ่มอุลิตรัตน์ นักวิชาการพาณิชย์ ปฏิบัติการ กลุ่ม IMT-GT/มาเลเซีย/อินเดีย สำนักความร่วมมือการค้าและการลงทุน)

ดังนั้นการเดินทางท่องเที่ยวของกลุ่มประชาชนในประเทศเพื่อนบ้านจากประเทศอาเซียนที่มีจำนวนผู้นับถือศาสนาอิสลามจำนวนมาก ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซีย และรวมทั้งประเทศไทยมีจำนวนมุสลิม รวมประชากรมุสลิมมีมากกว่า 250 ล้านคน และการเปิดเส้นทางขนส่งโลจิสติกส์ตามแนวชายแดนไทยทุกเส้นทางจะเป็นจุดยุทธศาสตร์การเชื่อมต่อประชาชาติมุสลิมให้เดินทางมาประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น

ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและจำเป็นเร่งด่วนในการที่จะต้องทำการศึกษาเพื่อหาแนวทางพัฒนาผู้ประกอบการในทุกภาคส่วนตามเส้นทางขนส่งโลจิสติกส์ใหม่ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อนำโอกาสที่ประเทศไทยมีอยู่มาสร้างความได้เปรียบหลังการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนก่อนปี พ.ศ. 2558

วัตถุประสงค์หลักของแผนงานวิจัย

เพื่อศึกษาหาแนวทางในการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน ด้านวัฒนธรรมอาหารฮาลาล ด้านสถานที่พักฮาลาล และการขนส่งนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นและสามารถนำมาเป็นโอกาสทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของแผนงานวิจัย

1. ได้แนวทางในการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน ด้านวัฒนธรรมอาหารฮาลาล ด้านสถานที่พักฮาลาล และการขนส่งฮาลาลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
2. ได้การสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวตลอดห่วงโซ่อุปทานโลจิสติกส์อาเซียน
3. ได้องค์ความรู้ฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาล

เป้าหมายของผลผลิต (output) และตัวชี้วัด

1. ผู้บริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดด้านการบริหารจัดการด้านความสะอาดความปลอดภัยด้านอาหารเพิ่มมากขึ้นและสามารถนำไปปฏิบัติในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1 ผู้บริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความเข้าใจแนวคิดด้านการจัดการความปลอดภัยอาหารสากลเพิ่มขึ้น

1.2 ผู้ประกอบการท่องเที่ยวสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยมีผลประกอบการที่ดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้ประกอบการด้านสถานที่พักมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการให้บริการกับนักท่องเที่ยวที่ต้องการสถานที่พักที่สะอาด ปลอดภัยตามหลักการสากลของศาสนา

2.1 ผู้ประกอบการสามารถเรียนรู้และเข้าใจความสำคัญของการจัดสถานที่พักให้เข้ากฎเกณฑ์สะอาด ปลอดภัยสากลได้อย่างถูกต้อง

2.2 ผู้ประกอบการด้านสถานที่พักสามารถพัฒนากระบวนการในการดูแลคุณภาพของสถานที่ให้คุณภาพตามมาตรฐานได้อย่างน้อย 10-20%

2.3 ผู้บริหารด้านการขนส่งโลจิสติกส์มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการขนส่งสากลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น

2.4 ผู้บริหารด้านการขนส่งโลจิสติกส์มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการขนส่งสากลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น

2.5 ผู้บริหารด้านการขนส่งโลจิสติกส์มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการขนส่งสากลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้นอย่างน้อย 20%

เป้าหมายของผลลัพธ์ (outcome) และตัวชี้วัด ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารสากลนำผลการศึกษาไปใช้ในการบริหารหน่วยงาน โดยนำผลไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพด้านการให้บริการอาหารสากลสำหรับนักท่องเที่ยว และทำให้เกิดการบริหารการบริการที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 20-30%

2. ผู้ประกอบการท่องเที่ยวด้านที่พักของนักท่องเที่ยวนำไปบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ประกอบการสามารถนำผลที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ได้ดียิ่งขึ้นและผู้ประกอบการสามารถทำให้เกิดผลกำไรจากการให้บริการเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 10-20%

3. ผู้ประกอบการด้านการขนส่งโลจิสติกส์ฮาลาลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีการพัฒนากระบวนการขนส่งได้ดียิ่งขึ้น

4. หน่วยงานภาครัฐเข้าใจกระบวนการและความสำคัญของการท่องเที่ยววัฒนธรรมฮาลาล ทำให้ภาครัฐสามารถนำความรู้ด้านวัฒนธรรมฮาลาลสู่การกำหนดนโยบายภาครัฐและหน่วยงานภาครัฐสามารถนำความรู้และปัญหาอุปสรรคไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างน้อย 10-20

จากความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญของการบริหารจัดการด้านการบริการสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในกลุ่มประเทศในอาเซียน ซึ่งมีผลทำให้กลุ่มลูกค้าที่เป็นมุสลิมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จากผลรวมของประชากรในประเทศมุสลิมที่ประกอบด้วย ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไนดารุสซาลาม และประเทศไทยทำให้จำนวนประชากรมุสลิมมีจำนวนเพิ่มขึ้นเกือบครึ่งหนึ่งของประชาคมในกลุ่มประเทศอาเซียน จึงเป็นโอกาสที่จะทำให้ประเทศไทยได้เปรียบ

ประโยชน์ที่ได้รับ

คณะผู้วิจัยคาดหวังว่างานวิจัยนี้จะทำให้ได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ประโยชน์เชิงวิชาการ เกิดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวฮาลาลอาหารที่ประกอบด้วยอาหารปลอดภัยฮาลาล สถานที่พักปลอดภัยฮาลาล และระบบการขนส่งผู้โดยสารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่การพัฒนาเอกสาร ตำรา หนังสือบทความทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่หรือตีพิมพ์ในเอกสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติเพื่อให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการของบริหารการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาล

2. ประโยชน์ต่อหน่วยงานภาคเอกชนหรือธุรกิจ ทำให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการที่จะทำให้เกิดการร่วมมือกันกำหนดแผนกลยุทธ์ในการวางตำแหน่งประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลในภูมิภาคอาเซียน

3. ประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ หากการที่หน่วยงานทุกภาคส่วนของอุตสาหกรรม การการบริหาร ท่องเที่ยว โรงแรม และการขนส่งได้เรียนรู้และเข้าใจกระบวนการของการทำให้เกิด

ความปลอดภัย การป้องกันการปนเปื้อนของสิ่งทีอาจจะเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคทั้งด้านอาหาร สถานที่ และการเดินทางตามหลักการสากล ย่อมสร้างความเชื่อมั่นให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวมุสลิมในกลุ่มประเทศอาเซียนจะเป็นการสร้างการยอมรับจากกลุ่มประเทศมุสลิม ย่อมทำให้ประเทศไทยเกิดความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน ซึ่งจะนำมาสู่การเป็นศูนย์กลางของการบริการการท่องเที่ยวสากลในภูมิภาคอาเซียนอันจะส่งผลต่อรายผลิตภัณฑ์มวลรวมของเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

4. ประโยชน์ต่อชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยว ในการวิจัยครั้งนี้จะเกิดประโยชน์ต่อชุมชนที่เป็นเจ้าของพื้นที่ในการพัฒนาพื้นที่เชิงนิเวศน์ที่มีอยู่ให้เกิดศักยภาพเพิ่มสูงขึ้น และสามารถนำโมเดลดังกล่าวนี้ไปพัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรทางธรรมชาติและองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

5. ประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแล รับผิดชอบ รวมทั้งหน่วยงานที่ดูแล ในระดับนโยบายของประเทศสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนในการพัฒนาผู้ประกอบการ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งระบบซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาธุรกิจภาคการบริการของประเทศให้สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันได้

6. ประโยชน์ทางด้านการวิจัย ทำให้ทราบสถานะที่แท้จริงของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นข้อมูลพื้นฐานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ เพื่อให้ผู้ประกอบการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้รับข้อมูลที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้ เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้ประกอบการ อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนา

นิยามศัพท์เฉพาะ

อาหารฮาลาล หมายถึง อาหารที่อนุญาตให้บริโภคได้ ซึ่งอาหารนั้นจะต้องไม่ปนเปื้อนสิ่งที่เป็นที่ต้องห้าม ไม่มีการปรุงแต่งด้วยสารที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย สัตว์ที่ถูกเชือดโดยการกล่าวนามของพระเจ้า ห้ามบริโภคเนื้อสัตว์ต้องห้าม เช่น สุกร สัตว์ที่มีเขี้ยวเล็บ สัตว์ที่ตายเองโดยไม่ได้เชือด เลือดของสัตว์ เป็นต้น

ท่องเที่ยวฮาลาล หมายถึง การเดินทางของมุสลิมไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งต้องห้ามทั้งหลาย เช่น การพักในสถานที่พักที่มีการแยกส่วนชายหญิงอย่างชัดเจน การมีที่สำหรับการละหมาด การให้บริการอาหารที่ถูกต้องตามหลักการหรืออาหารฮาลาล การเดินทางโดยใช้ยานพาหนะที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม การไม่มีการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เป็นต้น

หลักชารีอะห์ หมายถึง กฎหมายอิสลามที่กล่าวถึง วิถีชีวิตของมุสลิมในการดำรงชีวิตตั้งแต่ตื่นเช้าจนถึงเข้านอน และตั้งแต่เกิดจนถึงตาย ความเชื่อ ความคิด คำพูด การกระทำของมุสลิมล้วนเป็นไปตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม โดยเป็นไปตาม 2 แหล่ง คือ พระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน อันเป็นทางนำแห่งมนุษยชาติ และ แบบฉบับของศาสนามุฮัมมัด (ซ.ล.) หรือฮะดีษ

สรุป

บทนี้กล่าวถึงความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาแผนงานวิจัย โดยรวมความสำคัญขององค์ความรู้ของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาล ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่มีความแตกต่างจากการท่องเที่ยวทั่วไป เป็นการกล่าวถึงความแตกต่างของนักท่องเที่ยวที่เป็นมุสลิมที่มีความต้องการในเรื่องที่พัก อาหาร และการเดินทางโดยนำหลักการของศาสนาอิสลามมาเป็นบทกำหนดบทบาทของผู้ประกอบการที่จะต้องให้บริการนักท่องเที่ยวมุสลิมให้ถูกต้องตามหลักกฎหมายชารีอะห์ นอกจากนี้ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของแผนงานวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การนำเสนอแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแผนงานวิจัยเรื่องแนวทางการเตรียมความพร้อมเชิงกลยุทธ์การพัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาล เพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน โดยนำเสนอภาพรวมโดยสรุป ดังนี้

แนวคิดหลักการฮาลาล

การปฏิบัติตามหลักการฮาลาลยังเป็นเรื่องใหม่ในหมู่คนไทย มีงานวิจัยหรือแวดวงวิชาการที่กล่าวถึงเรื่องหลักการฮาลาลไปสู่สาธารณะชนค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะนักวิจัยที่มีความสนใจในเรื่องนี้ การศึกษาเกี่ยวกับฮาลาลในงานบริการจึงต้องให้ความสำคัญในการที่จะได้รับการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่เพื่อให้เห็นพัฒนาการของการปฏิบัติตามโมเดลฮาลาล ซึ่งการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวกับฮาลาลนั้นโดยทั่วไปเป็นเรื่องที่เกิดมา(Osman and Sahidan (2000) จากความกังวลของผู้บริโภคที่เป็นมุสลิมมากกว่าความเชื่อถือของหน่วยงานที่ได้รับการรับรองฮาลาล คุณภาพอาหาร และการเลือกของผู้บริโภค ซึ่งการเลือกทั้งสินค้าและบริการที่เกี่ยวกับฮาลาลนั้นมีการเชื่อมโยงเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับหลักการศาสนาอิสลามที่มีผลไปสู่แรงจูงใจสำหรับความตั้งใจในการซื้อสินค้า และการใช้บริการ

เครื่องหมายรับรองฮาลาล

สินค้าที่ได้รับการรับรองเครื่องหมายฮาลาลเป็นเหตุผลหลักที่อยู่เบื้องหลังผู้ซื้อมุสลิมการเลือกซื้อสินค้าอาหารฮาลาลเพื่อการบริโภคในชีวิตประจำวัน และการใช้บริการที่ต้องฮาลาลนั้นเป็นผลมาจากหลักความเชื่อในศาสนาอิสลามที่ฝังแน่นอยู่ในความรู้สึก ความศรัทธา และความเชื่อมั่นสู่การมอบความไว้วางใจทั้งในผลิตภัณฑ์อาหารและบริการที่ต้องสอดคล้องกับกฎหมายอิสลาม หรือหลักซารีอะห์ Abdul (2008) และ Riaz (2004) ได้รับการรับรอง เช่น เครื่องหมายมาตรฐาน หรือโลโก้ฮาลาล หรือหนังสือรับรองการปฏิบัติที่ออกโดยหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับ และได้รับใบอนุญาตหน่วยงานที่แสดงให้เห็นว่าสินค้าหรือบริการนั้นเป็นไปตามหลักการของศาสนาอิสลาม นอกจากนี้เครื่องหมายรับรองฮาลาลยังรวมไปถึงธุรกิจบริการในด้านต่าง ๆ เช่น

สำหรับร้านอาหาร ภัตตาคาร โรงแรม ที่พัก และอื่น ๆ Riaz (2004) โดยชาวมุสลิมจะมั่นใจได้ทันทีโดยไม่ต้องสงสัยว่าผลิตภัณฑ์อาหารใด ๆ ที่ได้รับการเครื่องหมายรับรองฮาลาล สำหรับประเทศไทย เครื่องหมายรับรองฮาลาลนั้นเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด

มาตรฐานท่องเที่ยวฮาลาล

พฤติกรรมของผู้บริโภคและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวด้านพฤติกรรมมุสลิม เป็นองค์ความรู้ที่รวมศาสตร์ที่หลากหลาย เช่น สังคมวิทยาและเศรษฐกิจ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้เข้าใจวิธีการทำงานของผู้บริโภคมุสลิมในการเดินทางท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ก่อนการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ได้แก่ เวลาเงินและความพยายาม หรือเงิน ในการซื้อสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคมีห้าขั้นตอนของการตัดสินใจ ได้แก่

1. ต้องได้รับการยอมรับ สินค้าหรือบริการนั้นต้องเป็นที่ยอมรับตามหลักการของศาสนาอิสลาม
2. การค้นหาข้อมูลก่อนการตัดสินใจเพื่อตรวจสอบสินค้าหรือบริการที่เป็นไปตามหลักการศาสนา
3. การประเมินผลทางเลือกที่เกี่ยวข้องกับการให้คะแนนของสินค้าหรือบริการที่มีผลต่อความตั้งใจและนำไปสู่พฤติกรรม
4. การตัดสินใจซื้อสินค้า และหรือตัดสินใจใช้บริการ
5. พฤติกรรมหลังการซื้อหรือใช้บริการ

ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้บริการของกลุ่มลูกค้ามุสลิมในตลาดโลกสำหรับการท่องเที่ยวอิสลามเป็นที่คาดกันว่าจะมีมูลค่า 126 ล้านเหรียญ จากข้อมูล ในปี 2012 มีการศึกษาโดยมีหลักฐานยืนยันของการรับประทานอาหารค่ำตามตลาดไลฟ์สไตล์ของชาวมุสลิมต้องการการบริโภคที่ถูกต้องตามหลักการของศาสนาอิสลาม รวมทั้งการบริการที่เกี่ยวข้องเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นในระดับโลก ปัจจุบันประชากรประมาณของชาวมุสลิมในสหภาพยุโรปประมาณ 44 ล้านคน นอกจากนี้ จากฐานข้อมูลในสหรัฐอเมริกา (US- Pew Research Center) ได้พยากรณ์ว่า ในปี 2030 ประชากรมุสลิมจะเพิ่มขึ้นประมาณ 58 ล้านคน จำนวนประชากรมุสลิมที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นการเพิ่มขึ้นของประชากรมุสลิมที่มีการเติบโตอย่าง

รวดเร็วและโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่มีความมั่งคั่งจากธุรกิจน้ำมันมีการใช้จ่ายในการเดินทางเพิ่มมากขึ้นมาก จำนวนมุสลิมมากกว่า 1.8 ล้านคนจะใช้จ่ายเงินเพิ่มขึ้นกับการท่องเที่ยว (Global Muslim Population, 2011)

นอกจากนี้สถิติดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าขนาดการเติบโตของการท่องเที่ยวแบบอิสลามมีความสำคัญมากและเป็นกลุ่มท่องเที่ยวที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างแรงจูงใจที่มีความสำคัญต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Nieminen, 2012) รวมทั้งความต้องการของผู้บริโภคในตลาดโลกสำหรับการท่องเที่ยวอิสลามเป็นที่คาดกันว่าจะมีมูลค่า 126,000,000,000 (2012)

วัฒนธรรมอาหารฮาลาล

วัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศที่อยู่ในส่วนกลางของภูมิภาคเอเชียและมีภูมิประเทศอยู่ช่วงกลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและมีเรื่องราวของวัฒนธรรมที่หลากหลายและยาวนาน ซึ่งถือได้ว่าเป็นแหล่งที่มีความได้เปรียบและเป็นโอกาสที่ดี ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็น “ดินแดนแห่งรอยยิ้ม” และเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางของนักท่องเที่ยวต่างชาติ และรอยยิ้มของชาวไทยกลายเป็นจุดแข็งของประเทศไทยสำหรับการท่องเที่ยว (Athena H.N.Mak, <http://www.sciencedirect.com/science/journal/02784319>) สำหรับวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวชาวมุสลิมในระหว่างการเดินทางนั้น ยังเกี่ยวข้องกับเรื่องของอาหาร ซึ่งมุสลิมล้วนต้องการที่จะบริโภคอาหารที่ฮาลาล ถูกต้องตามหลักการของกฎหมายอิสลาม (ซารีอะห์) อันเป็นกฎหมายที่เป็นธรรมเนียมในการดำรงชีวิตของมุสลิมทุกคน ลูกค้ามุสลิมต่างคาดหวังที่จะได้รับการบริการตลอดการเดินทางด้วยอาหารที่ถูกหลักการศาสนาอิสลาม (Nield, Kozak, & LeGrys, 2000; Sheldon & Fox, 1988) ซึ่งงานวิจัยนี้ให้ความสนใจในวัฒนธรรมอาหารฮาลาลสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยพิจารณาถึงบทบาทของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สถานที่พัก โรงแรม รีสอร์ท และบริษัทนำเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับรับส่งนักท่องเที่ยว รวมทั้งการดูแลนักท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตลอดการเดินทาง

สรุป

บทนี้เป็นการสรุปแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยด้าน วัฒนธรรมฮาลาลที่ประกอบด้วย แนวคิดหลักการฮาลาล เครื่องหมายรับรองฮาลาล มาตรฐานท่องเที่ยวฮาลาล และ วัฒนธรรมอาหารฮาลาล โดยบูรณาการแนวคิดสำคัญตามหลักกฎหมายอิสลาม (ชารีอะห์) เป็นบทบัญญัติที่เป็นธรรมเนียมแห่งชีวิตที่เป็นไปตามพระวจนะของอัลลอฮ์ (พระเจ้า) เป็นโครงการที่ บันทึกอยู่ในพระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน และ แบบอย่างการปฏิบัติตามแบบฉบับศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล.) ผู้เป็นศาสดาในการเผยแพรศาสนาอิสลามแก่มวลมนุษยชาติ

บทที่ 3

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานและการทดสอบสมมติฐาน โดยผลของการทดสอบสมมติฐานทั้ง 3 โครงการ มีดังนี้

โครงการที่ 1 แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลทางตรง ของเส้นทางความสัมพันธ์ของโมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขีดความสามารถ รายละเอียดของการวิเคราะห์ ต่อการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ผู้วิจัยนำเสนอค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงสาเหตุในแต่ละเส้นทาง นำมาทดสอบสมมติฐานแต่ละข้อตามลำดับดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความพร้อมด้านความพร้อมทรัพยากรมีอิทธิพลทางบวกต่อความเชื่อถือด้านวัฒนธรรมอาหารฮาลาล ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ความพร้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติมีอิทธิพลทางบวกต่อภาพลักษณ์ประเทศไทย ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ความพร้อมด้านวัฒนธรรมอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยวมีอิทธิพลทางบวกต่อภาพลักษณ์ประเทศไทย ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 ความเชื่อทางวัฒนธรรมอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยวมีอิทธิพลต่อโอกาสทางธุรกิจการท่องเที่ยว ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 ความเชื่อทางวัฒนธรรมอาหารฮาลาลเพื่อการท่องเที่ยวมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางพันธมิตรธุรกิจ ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยมีอิทธิพลต่อโอกาสทางธุรกิจการท่องเที่ยว ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 7 ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของพันธมิตรทางธุรกิจ ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทคัดย่อ โครงการที่ 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเสรีอาเซียน รวมทั้งเป็นการพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเสรีอาเซียน และตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยได้แก่ ผู้ประกอบการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ที่พัก โรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร รวม 410 ตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรทุกตัวเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

โครงการที่ 2 แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลทางตรง ของเส้นทางความสัมพันธ์ของโมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการที่พัก รายละเอียดของการวิเคราะห์ ต่อการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการที่พัก ผู้วิจัยนำเสนอค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงสาเหตุ ในแต่ละเส้นทาง นำมาตอบสมมติฐานแต่ละข้อตามลำดับดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ตัวแปรสภาพแวดล้อมภายในมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อสิ่งอำนวยความสะดวกภายในผลการวิจัยสภาพสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงต่อสิ่งอำนวยความสะดวกภายนอก ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 สิ่งอำนวยความสะดวกภายนอกมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความพร้อมด้านบริการ ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 สภาพแวดล้อมภายในมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการที่พักการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารฮาลาล ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 สิ่งอำนวยความสะดวกภายนอกมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการเตรียมความพร้อมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารฮาลาลผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 ความพร้อมด้านบริการมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการสถานที่พักสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทคัดย่อโครงการที่ 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการสถานที่พักสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน และเพื่อทดสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 346 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน ปัจจัยความสะดวกภายนอก ปัจจัยด้านการบริการ ปัจจัยด้านความน่าเชื่อถือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านต้นทุน ทุกปัจจัยมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่งนักท่องเที่ยว

โครงการที่ 3 แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลทางตรง ของเส้นทางความสัมพันธ์ของโมเดลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่งที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รายละเอียดของการวิเคราะห์ ต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่งที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัย

นำเสนอค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงสาเหตุ ในแต่ละเส้นทาง นำมาตอบสมมติฐานแต่ละข้อตามลำดับดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยความพร้อมด้านทรัพยากรมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่งนักท่องเที่ยวด้วยการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านการบริการรับส่งนักท่องเที่ยวมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่งนักท่องเที่ยวด้วยการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยความน่าเชื่อถือมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่งนักท่องเที่ยวด้วยการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่งนักท่องเที่ยวด้วยการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตของบุคลากรมีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่งนักท่องเที่ยวด้วยการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยด้านต้นทุนการขนส่ง มีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่งนักท่องเที่ยวด้วยการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทคัดย่อ โครงการที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่งนักท่องเที่ยวด้วยความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่งนักท่องเที่ยวด้วยการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน และ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงสำรวจ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบด้วยตัวแปรแฝงกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบด้วยตัวแปรแฝง 7 ตัว ได้แก่ ปัจจัยความพร้อมด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านการบริการนักท่องเที่ยว ปัจจัยด้านความน่าเชื่อถือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตบุคลากร และปัจจัยด้านต้นทุนการขนส่ง

การศึกษาครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยทำการวิจัยเชิงประจักษ์ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก กลุ่มผู้บริหารที่อยู่ในธุรกิจภาคการขนส่งทางบกในประเทศไทย จำนวน 410 คน

ผลการศึกษาแสดงว่า ผลการวิจัยยังพบว่าความพร้อมด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านการบริการ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตบุคลากร และปัจจัยด้านการขนส่ง มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกที่มีต่อศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่งนักท่องเที่ยวด้วยความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยกเว้นปัจจัยด้านความน่าเชื่อถือและ สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะต่อธุรกิจการขนส่งทางบกในประเทศไทยควรมีการจัดระบบบริหารจัดการการขนส่งโดยการนำการขนส่งนักท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มาใช้ในการประกอบธุรกิจอันจะเป็นผลดีต่อการภาพลักษณ์องค์กรและเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับภาครัฐ ควรใช้มาตรการที่เข้มงวดสำหรับการจัดระเบียบการขนส่งด้วยรถบรรทุกให้มีมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น

สรุป

บทนี้กล่าวถึงบทสรุปการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โครงการที่ 1 มีสมมติฐานการวิจัย 7 สมมติฐาน ผลการวิจัยสอดคล้องทั้ง 6 สมมติฐาน ไม่สอดคล้อง 1 สมมติฐาน โครงการวิจัยที่ 2 มีสมมติฐาน 6 สมมติฐาน ผลการวิจัยสอดคล้องทั้ง 6 สมมติฐาน และโครงการวิจัยที่ 3 มี 6 สมมติฐาน ผลการวิจัยสอดคล้องทั้ง 6 สมมติฐาน

บทที่ 4

ข้อเสนอแนะ

แผนงานวิจัยเรื่อง แนวทางการเตรียมความพร้อมเชิงกลยุทธ์การพัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน เป็นการหลอมรวมงานวิจัย 1) เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน” 2) เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการสถานที่พักสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน” 3) เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่งนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลด้วยความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน”

ข้อเสนอแนะแนวทางการเตรียมความพร้อมการพัฒนาศักยภาพบุคลากร

ในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สำหรับสิ่งที่ประเทศไทยจะต้องเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวขึ้นถือเป็นความท้าทายเป็นอย่างมาก จำเป็นต้องจะต้องมีการบูรณาการองค์ความรู้และการร่วมมือกับพันธมิตรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารฮาลาลของประเทศไทย ต้องมีการขับเคลื่อนร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารฮาลาล โดยควรดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน”

2. โครงการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการสถานที่พักสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน”

3. โครงการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการด้านการขนส่งนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลด้วยความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเปิดเส้นทางโลจิสติกส์อาเซียน”

จากทั้ง 3 โครงการดังกล่าว สามารถนำมาสรุปรวมได้ ดังนี้

ด้านการเตรียมการด้านการบริการ

1. การให้บริการของสถานประกอบการของผู้ประกอบการ โรงแรม ที่พัก รีสอร์ท และภัตตาคาร ร้านอาหาร ทั้งหลายดังกล่าวนี้จะต้องสร้างแบรนด์ของประเทศไทย ด้วยการกำหนดตำแหน่งของธุรกิจให้มีความแตกต่างของเห็นได้ชัดเจน สถานที่พักทุกแห่งต้องสร้างแบรนด์ที่แสดงถึงความสะอาด ปลอดภัย ตามหลักการของศาสนาอิสลามทั้งเรื่องอาหาร ที่พัก การแยกชายหญิง การไม่มีบริการแอลกอฮอล์ เป็นต้น

2. การสร้างความแตกต่าง และนวัตกรรม โดยสร้างสรรค์ด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับบริการทั้งคุณค่าทางเศรษฐกิจ คือความคุ้มค่าเงินและราคาที่ลูกค้าสามารถเข้าถึงได้ คุณค่าที่ได้จากองค์ประกอบการนำเสนอบริการที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล และที่สำคัญคือการสร้างคุณค่าทางจิตใจที่ได้รับจากความมีอัธยาศัยไมตรีและความประทับใจในมิตรไมตรีที่มีความเป็นธรรมชาติของพนักงานรวมทั้งการบริการที่แตกต่าง โดยเฉพาะการบริการที่คำนึงถึงหลักการฮาลาล รวมทั้งการนำเอาอัตลักษณ์ของประเทศไทยมาเป็นจุดแข็งที่สำคัญในการแข่งขัน

3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้านให้มีความสร้างมาตรฐานสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองกลุ่มลูกค้าภายในภูมิภาคซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศที่มีความต้องการบริการเฉพาะไม่ว่าจะเป็นด้านมาตรฐานร้านอาหาร (ฮาลาล) สินค้าบริการด้านช้อปปิ้ง รวมไปถึงการบริหารจัดการในภาพรวม เช่น ปรับปรุงความสะอาดและสุขอนามัยที่สำคัญคือการมุ่งเน้นการรักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและเอกลักษณ์ตามวัฒนธรรมไทย

การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร

1. เพิ่มทักษะด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาที่สำคัญในกลุ่มอาเซียน อาทิ ภาษาบาฮาซาสำหรับตลาดอินโดนีเซียและมาเลเซีย ภาษาเวียดนาม ในตลาดเฉพาะกลุ่ม รวมถึงเพิ่มพูนความสามารถด้านภาษาอังกฤษ และภาษาจีน ซึ่งมีฐานตลาดขนาดใหญ่

2. ยกระดับมาตรฐานบุคลากร ให้เป็นไปตามมาตรฐาน MRA หรือข้อตกลงร่วมว่าด้วยการยอมรับคุณสมบัติบุคลากรวิชาชีพด้านการท่องเที่ยว อาเซียน ทั้งนี้ เพื่อให้การจ้างงานผู้เชี่ยวชาญและแรงงานด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย สามารถเข้าไปแข่งขันได้ภายในภูมิภาค

การเตรียมการภาครัฐ

1. การสร้างศูนย์กลางระบบการขนส่งนักท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศอาเซียน การพัฒนากลไกการขับเคลื่อน เริ่มจากภาครัฐซึ่งต้องวางยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม เพื่อเป็นกรอบทิศทางการกำหนดแผนปฏิบัติการของหน่วยงานอื่น ๆ และจะต้องมีบทบาทในการพัฒนาศูนย์ข้อมูลและระบบสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของนักลงทุนไทย โดยในส่วน

ของนักลงทุน ก็จะต้องมีการพัฒนา ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การสร้างเครือข่ายและผูกสัมพันธ์ กับคู่ค้า ตลอดจนการบริหารเงินทุนและสินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดต้นทุนการดำเนินงาน ให้สามารถแข่งขันได้

2. การเตรียมความพร้อมบุคลากรให้เกิดความสามารถในการแข่งขัน พยายามพัฒนาให้ ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลด้วยการรักษาและเพิ่มส่วนแบ่งตลาด จากตลาดภายในภูมิภาค ประเทศไทยควรนำความได้เปรียบในด้านวัฒนธรรมและประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย เพื่อให้ผู้นำวัฒนธรรมอิสลามมาหลอมรวมในการ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเป็นผู้นำตลาดฮาลาลร่วมกัน ความท้าทายสำหรับประเทศไทยคือการใช้ เส้นทางเชื่อมโยงระหว่างไทย มาเลเซีย รวมทั้งไทยกับพม่าเชื่อมโยงไปยังอินเดีย รวมทั้งไทย ลาวไปยัง จีนและไปถึงยุโรป การเชื่อมเส้นทางที่หลากหลายและทุกรูปแบบ ด้วยการนำท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมฮาลาลเป็นต้นทางที่เป็นผลจากการใช้เส้นทาง โลจิสติกส์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. เตรียมความพร้อมด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการบินต้นทุนต่ำเพื่อหาโอกาสของ การท่องเที่ยวจากลูกค้ามุสลิมจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น อินโดนีเซีย ซึ่งเป็นประเทศที่มีประชากร มุสลิมมากที่สุดในโลก คือประมาณ 200 กว่าล้านคน

4. การพัฒนาตลาดท่องเที่ยวฮาลาลควบคู่การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในลักษณะต่าง ๆ เช่น สปาฮาลาล การนวดแผนไทยฮาลาล ด้วยการทำความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับ โรงพยาบาลด้วย นวัตกรรมแพทย์แผนไทย หรือแพทย์ทางเลือก รวมทั้งกลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นมุสลิม ซึ่งมีแนวโน้มที่จะ ขยายตัวอย่างมากหลังการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

5. การฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมฮาลาลให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้ประกอบการท่องเที่ยว อาหาร โรงแรม ที่พัก สปา มัคคุเทศก์ บริษัททัวร์ และอื่น ๆ ให้เข้าใจ ความสำคัญของหลักความเชื่อของศาสนาอิสลามที่เกี่ยวข้องกับฮาลาลในทุกเรื่อง

6. การพัฒนาบุคลากรที่เป็นมุสลิมให้มีความรู้ความสามารถที่จะทำงานบริการในสถาน บริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เพราะมุสลิมเป็นบุคคลที่เข้าใจบริบทและหลักความเชื่อ ของศาสนาอิสลามได้อย่างลึกซึ้ง และสามารถทำงานบริการที่เกี่ยวข้องกับหลักศาสนาได้เป็นอย่างดี

7. การจัดทำข้อมูล ฐานข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมมุสลิม มีรายชื่อร้านอาหารที่มีอาหารฮา ลาลสำหรับพาทัวร์ชาวมุสลิมรวมทั้งอาจมีการยกเว้นวีซ่าให้แก่นักท่องเที่ยวมุสลิมเพื่อเพิ่มจำนวน นักท่องเที่ยวมุสลิมในทุก ๆ ภูมิภาคของโลก โดยเฉพาะประเทศอินโดนีเซีย เพราะชาวอินโดนีเซียมี ความนิยมบริโภคอาหารไทย นอกจากนี้นักท่องเที่ยวมุสลิมมีเงื่อนไขความต้องการที่ลดความกังวล ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในระหว่างการท่องเที่ยวที่ไม่ผิดกับหลักการศาสนา หรือไม่ สิ่งที่เป็นเรื่องที่ต้องอำนวยความสะดวกพื้นฐานสำหรับชาวมุสลิม เช่น โรงแรมควรมี

เครื่องหมายกบิลัต (การบอกทิศทางของกะฮะหฺ ประเทศซาอุดีอาระเบีย) ทิศสำหรับการละหมาด ป้ายบอกทางไปยังห้องละหมาด อาหารฮาลาล ผ้าปูละหมาด ห้องน้ำที่แยกระหว่างชายหญิง การเลือกเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย เป็นการทำให้นักท่องเที่ยวมุสลิมหมดความกังวล อาหารต้องไม่ปนเปื้อนแอลกอฮอล์ เป็นต้น ซึ่งโครงสร้างพื้นฐานของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับมุสลิมนั้นจะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

8. ภาครัฐจะต้องให้ความสำคัญและเห็นความจำเป็นสำหรับการให้บริการนักท่องเที่ยวมุสลิม รัฐบาลควมสนับสนุนส่งเสริมและให้ความร่วมมือกับองค์กรด้านการท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ หรืออาจมีการส่งเสริมสร้างแพคเกจการท่องเที่ยวเฉพาะตลาดมุสลิม ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศไทยสามารถใช้โอกาสจากการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้ได้รับประโยชน์สูงสุด

9. ภาครัฐจะต้องหันมาให้ความสนใจในด้านสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวด้วยการปกป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ การป้องกันนักท่องเที่ยวให้ได้รับความปลอดภัย ซึ่งประเทศไทยมีระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของภูมิภาค เช่นเดียวกับภาคธุรกิจ ซึ่งจะต้องหันมาพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบการติดต่อสื่อสาร ซึ่งขณะนี้ ประเทศไทยมีผลการวิเคราะห์ในเรื่องนี้ต่ำกว่าประเทศเวียดนาม โดยเฉพาะในปัจจุบัน การหลั่งไหลเข้ามาของแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน อาจส่งผลกระทบต่อปัญหาความปลอดภัยและสุขอนามัยในประเทศ รวมทั้งส่วนหนึ่งของแรงงานที่ได้ไหลเข้าสู่ภาคบริการด้านท่องเที่ยวของไทย ก็อาจจะมีผลกระทบต่อจุดแข็งของอัตลักษณ์ไทยด้วยความได้เปรียบในความเป็นไทย โดยเฉพาะการเป็นประเทศสยามเมืองยิ้มให้คงอยู่ตลอดไป

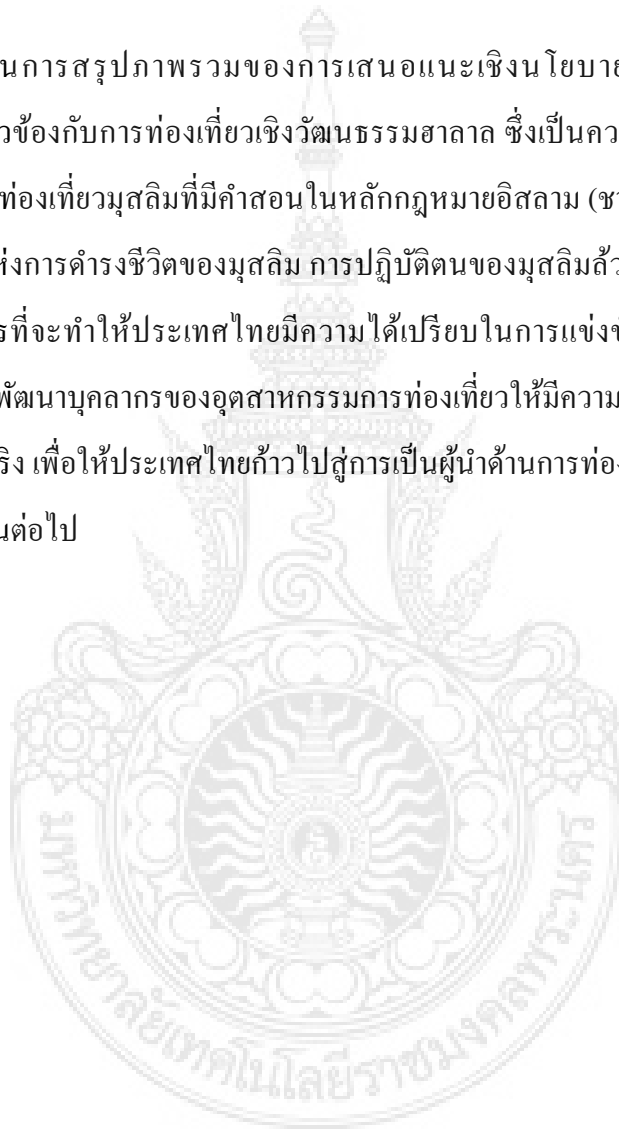
10. การปรับโครงสร้างภาคบริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มกับสาขาบริการที่มีศักยภาพ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมบนฐานความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม โดยเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจบริการที่มีศักยภาพสู่ธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การส่งเสริมการลงทุนในธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ โดยอาศัยความได้เปรียบของทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศ ความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ความเป็นไทย ตลอดจนสามารถรองรับการเปิดเสรีทางการค้า และกระแสความต้องการของตลาดโลก ๆ

11. การเตรียมความพร้อม สร้างเครือข่าย แสวงหากู้ค่าเพื่อร่วมทุน รวมทั้งศึกษาข้อมูลทางธุรกิจในประเทศที่สนใจไปลงทุน การจัดสร้างห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่สำหรับรองรับนักท่องเที่ยว รวมทั้งการรวมแหล่งสินค้าของแบรนด์ระดับโลกเพื่อรองรับลูกค้ามุสลิมในกลุ่มตะวันออกกลาง จะเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับภาคธุรกิจท่องเที่ยวไทยให้ก้าวสู่ฐานการผลิตที่กว้างใหญ่ขึ้น ซึ่งเมื่อการเปิดเสรีบริการด้านอื่น ๆ เช่น การขยายการบริการทางการเงินระบบการเงินอิสลาม

ที่ปลอดภัยและมีความก้าวหน้ามากขึ้น จะช่วยสนับสนุนการเติบโตของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลที่กว้างขวางขึ้น

สรุป

บทนี้เป็นการสรุปภาพรวมของการเสนอแนะเชิงนโยบายไปยังหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาล ซึ่งเป็นความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความเชื่อของนักท่องเที่ยวมุสลิมที่มีคำสอนในหลักกฎหมายอิสลาม (ชารีอะห์) ในการดำเนินชีวิต อิสลามเป็นวิถีแห่งการดำรงชีวิตของมุสลิม การปฏิบัติตนของมุสลิมล้วนเป็นไปตามหลักคำสอนทั้งสิ้น ดังนั้นการที่จะทำให้ประเทศไทยมีความได้เปรียบในการแข่งขันนั้นจำเป็นต้องเข้าใจแนวทางของการพัฒนาบุคลากรของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีความเข้าใจในบริบทของศาสนาอิสลามอย่างแท้จริง เพื่อให้ประเทศไทยก้าวไปสู่การเป็นผู้นำด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมฮาลาลในภูมิภาคอาเซียนต่อไป

บรรณานุกรม**ภาษาอังกฤษ**

Fazeli (2000), 'The Competitiveness of Small and Medium Enterprises: a Conceptualization With focus on Entrepreneurial Competencies', in Thomas, W., Theresa, L. and K.F. Chan (ed.), *Journal of Business Venturing* 17 (2000), pp. 126.

Md. Aminul Islam and Laura Karkkainen, (2013), *Islamic Tourism as a Prosperous Phenomenon in Lapland*. University of Apply Sciences

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย)

นายมนัส บุญวงศ์

เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการ

หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้สะดวกพร้อมหมายเลขโทรศัพท์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ถนนพินิจโลก เขตดุสิต แขวงสวนจิตรลดา กรุงเทพฯ 103000

โทร. 02-2829101 ต่อ 2222 โทรสาร. 02-2811842 มือถือ

E-mail :

ประวัติการศึกษา

ปริญญาโท จิตวิทยาองค์กร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สาขาวิชาที่ชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชา

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับแผนวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุ

สถานภาพ

ในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัยหรือผู้ร่วม

วิจัย

ในแต่ละข้อเสนอการวิจัย

ผู้ร่วมวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นะมิ

เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการ

หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้สะดวกพร้อมหมายเลขโทรศัพท์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ถนนพินิจโลก เขตดุสิต แขวงสวนจิตรลดา กรุงเทพฯ 103000

โทร. 02-2829101 ต่อ 2222 โทรสาร. 02-2811842 มือถือ

E-mail : mariamnami@gmail.com / mariamnami@hotmail.com

1. ชื่อ -นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นามิ
 2. ชื่อ-นามสกุล(ภาษาอังกฤษ) Assoc.Prof. Dr. Mariam Nami
 3. หมายเลขบัตรประชาชน 31009 01917 13 7
 4. ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์

หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก

สาขาวิชาการจัดการ

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เลขที่ 86 ถนนพญาโลก แขวงสวนจิตรลดา

เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์

02 2829101 ต่อ 1221, 083 -1983021

e-mail address

mariamnami@gmail.com

ประวัติการศึกษา

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.อ.ม.) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) การแนะแนวการศึกษา

การประชาสัมพันธ์

ผลงานด้านงานวิจัย

“ท้าวการณมีงานทำของบัณฑิตและคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์” งบประมาณ
 ผลประโยชน์คณะบริหารธุรกิจ ปีงบประมาณ 2549

“แนวโน้มความต้องการบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจ” งบประมาณผลประโยชน์คณะ
 บริหารธุรกิจ ปีงบประมาณ 2551

“การตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาบริหารธุรกิจ” งบประมาณผลประโยชน์คณะ
 บริหารธุรกิจ ปีงบประมาณ 2552

“การตัดสินใจส่งออกอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของผู้ประกอบการในประเทศไทย” จาก
งบประมาณแผ่นดิน ปี 2552

“การเกิดขึ้นและการดำรงอยู่ของการดำเนินธุรกิจตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”
งบประมาณผลประโยชน์คณะบริหารธุรกิจ ปีงบประมาณ 2554 (วิจัยร่วม)

“การวิจัยเชิงนโยบายเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายอุปทานอาหารฮาลาลประเภทเนื้อสัตว์และ
อาหารทะเลแปรรูปของประเทศไทยสู่ภูมิภาคอาเซียน” งบประมาณสำนักงานคณะกรรมการวิจัย
แห่งชาติ (วช.)

“การศึกษาความต้องการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารแปรรูปของชาว
มาเลเซีย” จากงบประมาณแผ่นดิน ปี 2554

“ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรม
อาหารฮาลาลสู่ตลาดตะวันออกกลาง” (ปีงบประมาณ 2555)

“ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีงานทำของบัณฑิตภายใต้ผลกระทบของการเสรีด้านแรงงาน
ของกลุ่มประชาคมอาเซียนในประเทศไทย” (ปีงบประมาณ 2555)

“ปัจจัยที่มีอิทธิพลที่มีต่อการบริหารจัดการแบบ green logistics ในธุรกิจการขนส่งทางบก
ในประเทศไทย” (ปีงบประมาณ 2555) วิจัยร่วม

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ
จิตวิทยาแนะแนว พิธีกร วิทยากร การทำอาหารไทย

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุ
สถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยใน
แต่ละผลงานวิจัย

7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย : ชื่อแผนงานวิจัย

7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย : ชื่อโครงการวิจัย

7.3 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : ชื่อผลงานวิจัย ปีที่พิมพ์ การเผยแพร่ และแหล่งทุน (อาจ
มากกว่า 1 เรื่อง)

“ท้าวการมีงานทำของบัณฑิตและคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์” งบประมาณ
ผลประโยชน์คณะบริหารธุรกิจ ปีงบประมาณ 2549

“แนวโน้มความต้องการบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจ” งบประมาณผลประโยชน์คณะ
บริหารธุรกิจ ปีงบประมาณ 2551

“การตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาบริหารธุรกิจ” งบประมาณผลประโยชน์คณะ
บริหารธุรกิจ ปีงบประมาณ 2552

“การตัดสินใจส่งออกอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของผู้ประกอบการในประเทศไทย” จาก
งบประมาณแผ่นดิน ปี 2552

“การเกิดขึ้นและการดำรงอยู่ของการดำเนินธุรกิจตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”
งบประมาณผลประโยชน์คณะบริหารธุรกิจ ปีงบประมาณ 2554 (วิจัยร่วม)

“การวิจัยเชิงนโยบายเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายอุปทานอาหารฮาลาลประเภทเนื้อสัตว์และ
อาหารทะเลแปรรูปของประเทศไทยสู่ภูมิภาคอาเซียน” งบประมาณสำนักงานคณะกรรมการวิจัย
แห่งชาติ (วช.)

“การศึกษาความต้องการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้ออาหารแปรรูปของชาว
มาเลเซีย” จากงบประมาณแผ่นดิน ปี 2554

“ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรม
อาหารฮาลาลสู่ตลาดตะวันออกกลาง” (ปีงบประมาณ 2555)

“ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีงานทำของบัณฑิตภายใต้ผลกระทบของการเสริมด้านแรงงานของ
กลุ่มประชาคมอาเซียนในประเทศไทย” (ปีงบประมาณ 2555)

“ปัจจัยที่มีอิทธิพลที่มีต่อการบริหารจัดการแบบ green logistics ในธุรกิจการขนส่งทางบก
ในประเทศไทย” (ปีงบประมาณ 2555) วิจัยร่วม

ผศ.ว่าที่ ร.ต.สมนึก แก้ววิไล

Assist.Prof.Somnuk Keawvilai

เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3141400302432

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8

หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้สะดวกพร้อมหมายเลข โทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ถนนพินธุโลก เขตดุสิต แขวงสวนจิตรลดา กรุงเทพฯ 103000

โทร. 02-2829101 ต่อ 5108 โทรสาร. 02-2811842 มือถือ 081-4515553

E-mail : Somnuk_bcc@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

- การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.พลศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา
- รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช- --
- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บธ.ม การจัดการและบริหารองค์การ)
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- วิทยาลัยเสนาธิการทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการทหาร
สูงสุด

สาขาวิชาที่ชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชา

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับแผนวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพ
ในการทำภารกิจว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัยหรือผู้ร่วมวิจัย
ในแต่ละข้อเสนอการวิจัย

รหัสนักวิจัย 46000071

ผู้อำนวยการแผนการวิจัย : ชื่อแผนงานวิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย : ชื่อโครงการวิจัย

งานวิจัยที่ทำแล้วเสร็จ : ชื่อผลงานวิจัย ปีที่พิมพ์ การเผยแพร่ และแหล่งเงินทุน
(อาจมากกว่า 1 เรื่อง)

- ความรู้ เจตคติและพฤติกรรมเสี่ยงเกี่ยวกับ โรคเอดส์ของนักศึกษา สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร งบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2543
- ความรู้และการรับรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตพณิชยการพระนคร งานวิจัยขณะที่ศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยเสนาธิการทหารปี 2546
- ทักษะและการรับรู้ของนักศึกษาต่อการนำเสนอข่าวสารด้านการป้องกันยาเสพติด
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล งบประมาณเงิน
ผลประโยชน์ประจำปี 2546 (หัวหน้าโครงการวิจัย)
- ปัจจัยที่มีผลต่อยุทธศาสตร์การปลูกฝังแผ่นดินและการป้องกันยาเสพติดใน
ชุมชน งบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2547
- การปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ใน
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาลัยเขตพณิชยการพระนคร งบประมาณเงินผลประโยชน์
ประจำปี 2548

- สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี วิทยาเขตพัฒนวิชาการพระนคร งบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2549
- ความรู้และทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เกี่ยวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง งบประมาณเงินผลประโยชน์ ประจำปี 2549
- ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีวิจัยของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตพัฒนวิชาการพระนคร งบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2549 (ผู้วิจัยร่วม)
- ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร งบประมาณเงินผลประโยชน์ประจำปี 2550 (หัวหน้าโครงการวิจัย)

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย)

นายมนัส บุญวงศ์

เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการ

หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้สะดวกพร้อมหมายเลขโทรศัพท์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต แขวงสวนจิตรลดา กรุงเทพฯ 103000

โทร. 02-2829101 ต่อ 2222 โทรสาร. 02-2811842 มือถือ

E-mail :

ประวัติการศึกษา

ปริญญาโท จิตวิทยาองค์กร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สาขาวิชาที่ชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชา

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับแผนวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพ

ในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัยหรือผู้ร่วมวิจัย

ในแต่ละข้อเสนอการวิจัย

Md. Aminul Islam and Laura Karkkainen, 2013, Islamic Tourism as a Prosperous

Phenomenon in Lapland. University of Apply Sciences